

og som for den sidste Dels Vedkommende ogsaa indeholder Breve fra Fangenskab, gør et saare nedstemmende Indtryk paa Læseren, og han gribes af den dybeste Medlidenhed med denne tragiske Skikkelse, der havde gjort saa usigelig meget for sit Fædreland, men mødte saa ringe Tak derfor af sine egne Landsmænd.

K. F.

Da Hundreedaarsdagen efter Adolph Hannovers Fødsel indtraf den 24. Nov. 1914, blev Mindet om den udmærkede Anatom og Læge fejret paa forskellig Maade; ved en festlig Sammenkomst paa Universitetet gav Prof. C. J. Salomonsen en indholdsrig Fremstilling af Hannovers Virksomhed, hvilken senere er bleven offentliggjort i *Tilskueren*. I Anledning af Dagen udgav H.s Søn Martin Hannover et Skrift *Adolph Hannovers fædrene og mødrene Slægt*. Bogen er et Mønster paa, hvorledes et saadant personalhistorisk Arbejde bør fremtræde. Paa Grundlag af et saa spredt Materiale som en Række Gravstene fra en jødisk Kirkegaard, Familiens private Breve og nogle Kassebøger samt Slægtens Tradition har Forf. skildret denne jødiske Families skiftende Historie i Danzig, Altona og København, og han har i de mange biografiske Omrids kunnet tegne et ejendommeligt Billede af de israelitiske Bestanddele af vort Samfund. I den velskrevne Bog, der er særdeles smukt udstyret, gives ogsaa en Del Oplysninger om A. Hannovers Liv og Virken.

Joh. Stp.

Statskonsulent Harald Faber har i et smukt udstyret Skrift skildret *Danske og Norske i London og deres Kirker*. Det er Forfatterens lange Ophold i England og det store personlige Arbejde, han mange Aar igennem har sat ind paa at forbedre de Danskes Kirkeforhold i London, som har ført ham ind paa Emnet for hans Bog, og med megen Flid har han samlet det spredte Stof fra danske og engelske Arkiver, fra trykte Bøger og mundtlig Overlevering. Han taler selv om, hvorledes han ved disse Undersøgelser kom ind paa et Omraade, som han savnede Forudsætningerne til fuldt at beherske, og hist og her mærker man jo ogsaa Dilettanten; imid-

lertid har Forf. haft Udholdenhed nok til at overvinde Vanskelighederne, og hans Skildring vidner om et sundt Blik for, hvad der har Betydning. Man følger med Interesse den lille Fremmedkolonis saare vekslende Tilskikkelser Aarhundrederne igennem og ser, hvilken Rolle Kirken har spillet som Baandet mellem de Danske og Norske i London. Med megen Kærlighed har Forf. dvælet ved de Landsmænd, der er naaet frem i første Linie, lige fra Billedhuggeren Cibber († 1700), hvis enkelte Værker han udpeger og afbilder, og til Storkøbmændene i sidste Aarhundrede.

Kr. E.

Den finske Historiker P. O. v. Törne har udgivet første Bind af *Don Juan d'Autriche et les projets de conquête de l'Angleterre, Étude historique sur dix années du seizième siècle 1568—1578* (1915). Forf. er fuldt hjemme i den omfangsrige Litteratur om Europas Historie i dette skæbnesvangre Tiaar, som begynder med Maria Stuarts Flugt til England, og hvori Slaget ved Lepanto, Bartholomæusnatten og Nederlændernes Opstand foregaar, og til hvad der er at lære af de trykte Kilder har han føjet nye Oplysninger, som han har fremdraget ved flittige Studier i Vatikanet og andre italienske Arkiver, medens han hvad angaar det spanske Statsarkiv i Simancas har maattet nøjes med Froudes Afskrifter og Uddrag i London. I det foreliggende Bind er Forf. egentlig endnu ikke naaet ind paa det, der har givet Bogen dens Titel; i den Tid, der fremstilles, indtil Midten af 70'erne, er der endnu intet om Planer til Erobring af England for Don Juans Vedkommende, idet Forf. selv og vistnok med god Grund hævder, at de Rygter, der i 1569 gik om et Projekt om den spanske Prins' Ægteskab med Maria Stuart, var ganske løse. Derimod gøres der omhyggeligt Rede for, hvad der i disse Aar peger frem mod Juans senere Planer. Han følger, hvorledes de engelske Katholiker arbejder ivrigt paa en Genrejsning af Katholicismen i England og til den Ende forhandler indgaaende med Maria Stuart paa den ene, Filip II og Paven paa den anden Side. Opstandsforsøgene slaas dog ned, og Filip tør ikke gribe ind; han overlader Afgørelsen til Stat-